

UNICEF i Grønland
Årsberetning
2023

unicef

meeqqanut tamanut

Forord

30 år med FN's Børnekonvention

2023 var året, hvor vi kunne fejre 30-års jubilæet for Grønlands tiltrædelse af FN's Konvention om Barnets Rettigheder. En række fremtrædende gæster var mødt op, da UNICEF i Grønland markerede den vigtige årsdag for børns rettigheder.

"Alle, der er her i dag, lad os love hinanden, at vi vil lytte til børn og sikre, at de er med i beslutningerne, og lad os love hinanden, at vi vil have, at børn skal vokse op i tryghed. Det er det mindste, vi kan gøre," sagde formanden for Naalakkersuisut, Múte B. Egede, i sin åbningstale.

UNICEF i Grønland vil gerne takke alle jer, der var med til at fejre denne mærkedag for børns rettigheder. Og vi vil sende en stor og varm tak til jer, der lytter til børnene, og jer, der – ligesom vi - hver dag arbejder for at sikre deres rettigheder. En særlig tak vil vi sende til alle vores gode samarbejdspartnere og støtter, der yder et meget vigtigt bidrag til arbejdet for børnene og deres rettigheder. Qujanarsuaq!

På årsdagen kunne vi se tilbage på 30 år med mange fremskridt for børnene og deres rettigheder i Grønland. Men vi

kunne også konstatere, at der stadig er lang vej endnu, før alle børnenes rettigheder er sikret. Vi glæder os til at fortsætte det gode samarbejde i 2024 til gavn for børn og unge i Grønland.

”

*Alle, der er her i dag, lad os love hinanden, at vi vil lytte til børn og sikre,
at de er med i beslutningerne, og lad os love hinanden,
at vi vil have, at børn skal vokse op i tryghed.*

Det er det mindste, vi kan gøre”

– formanden for Naalakkersuisut, Múte B. Egede

UNICEFs mission

- Vi hjælper alle verdens børn

UNICEF er den organisation, som alle verdens lande har sat i spidsen for at sørge for, at børn overlever og klarer sig i livet. Først og fremmest hjælper vi børn i de mest udsatte positioner, men ikke kun disse børn. UNICEF arbejder for alle verdens børn.

Rammen er FN's Børnekonvention, og hele indsatsen er

afhængig af frivillige bidrag. UNICEF er børnenes stemme på regeringskontorerne. Vi er deres hjælpende hånd, uanset hvor de bor. Og vi er deres livreddende nødhjælpsleverandør under de værste krige og katastrofer. Alle børn skal overleve og trives, lære og uddannes, leve uden vold og overgreb og vokse op i en bæredygtig, ren og sikker verden.

UNICEF i Grønland – Meeqqanut tamanut

UNICEF arbejder for at styrke børns rettigheder overalt i verden. Også i Grønland.

UNICEF har arbejdet i Grønland siden 2011, hvor NAKUUSA blev etableret i samarbejde med Naalakkersuisut. I 2019 fik UNICEF sit eget kontor i Grønland.

UNICEF vil med sit kontor i Grønland sikre vedvarende indsatser med fokus på børns rettigheder, et bedre børneliv og mere viden blandt børn og voksne om FNs Børnekonvention og børnesyn. På de følgende sider kan du læse mere om vores arbejde.

Vores projekter

NAKUUSA: Børnenes talerør

Sammen med Naalakkersuisut etablerede UNICEF i 2011 NAKUUSA, der siden har arbejdet ihærdigt for at udbrede kendskabet til FN's Børnekonvention og at styrke børns rettigheder i Grønland.

”Det er et samarbejde, som vi er utroligt glade for og stolte af i UNICEF. Med NAKUUSA har vi bl.a. etableret Nakuusaaqqat på 26 skoler og 7 Meeqqat lsummersorfii fordelt i hele Grønland,” understregede UNICEF Danmarks generalsekretær, Susanne Dahl, i sin tale ved 30 års-dagen for Børnekonventionen i Grønland.

Børnetopmøde med fokus på fritidsaktiviteter

Hvert år samles børnene fra landets Meeqqat Isummorsorfii til Børnetopmøde for at drøfte et emne, der har betydning for dem. I 2023 havde børnene valgt at sætte fokus på børns ret til og mulighed for at deltage i fritidsaktiviteter og i trygge fællesskaber.

“Vi ved, at fritidsaktiviteter er enormt vigtige for børns trivsel, for deres fysiske og mentale sundhed, for deres indlæringssevne og for forebyggelsen af risikoadfærd, f.eks. misbrug og kriminalitet. Derfor er det glædeligt, at børnene i år har valgt at fokusere på fritidsaktiviteter på topmødet,” sagde daværende programchef Maliina Abelsen.

Børnene: Vi har brug for flere klubber og fritidsaktiviteter

På Børnetopmødet formulerede børnene i Meeqqat Isummorsorfii en række anbefalinger til politikere, forældre, skoler, institutioner og til andre børn og unge. Disse anbefalinger overrakte børnene til formand for Naalakkersuisut Múte B. Egede og landets borgmestre ved en festlig lejlighed i Hans Egedes Hus.

Til politikerne lød opfordringen fra børnene:

“Brug tid, penge og energi på klubber, fritidsaktiviteter og fællesskaber for at skabe trygge steder for børn og unge. Og kom ud til os og snak med os om vores behov og ønsker for fritidsaktiviteter.”

[Du kan se alle anbefalingerne her](#)

Ataatsimoorluta Aalasa

Ivaana Holm fra kvindernes håndboldlandshold og Karsten Møller Andersen fra mændenes fodboldlandshold var to af hovedpersonerne i en film om projektet Ataatsimoorluta Aalasa, som man i efteråret kunne se på Facebook, Instagram, KNR og GIF's hjemmeside.

Ataatsimoorluta Aalasa er et samarbejde mellem Grønlands Idrætsforbund og UNICEF i Grønland i tæt samarbejde med Paarisa. Målet er at skabe trygge idrætsmiljøer, hvor alle børn kan føle sig velkomne og anerkendte for dem, de er. Projektet bygger på FN's Børnekonvention om Barnets Rettigheder.

Oeqqata Kommunia, Center for Folkesundhed i Grønland (CFG), KNI og Nordea-fonden er uvurderlige samarbejdspartnere og støtter til projektet.

I 2023 tog projektet en række vigtige skridt fremad: Grønlands Idrætsforbund formulerede et børnesyn – baseret på Børnekonventionen. Alle landets kommuner viste interesse for at samarbejde om Ataatsimoorluta Aalasa. Og projektgruppen fortsatte sin indsats for at gøre det nemmere for foreningerne at indhente børneattester på de trænere og andre frivillige, der har kontakt med børnene.

[Se filmen og læs mere om Ataatsimoorluta Aalasa her](#)

Unge medarbejdere i Pisiffik får en mentor

UNICEF i Grønland indgik i 2022 en aftale med Pisiffik om at bistå detailkæden med at udvikle et børnesyn, en børnepolitik og en mentorordning for unge medarbejdere i forretningerne. Samarbejdet skal styrke de unges trivsel på arbejdspladsen baseret på børnekonventionen og deres tilknytning til virksomheden.

I 2023 formulerede man i Pisiffik et børnesyn og en virksomhedspolitik for børn og unge baseret på FN's Konvention om Barnets Rettigheder. I Pisiffiks Børnesyn står der blandt andet:

“Vores tilgang til unge medarbejdere er inspireret af FN's Børnekonvention ved at sikre adgang til uddannelse (Artikel 28), undgå diskrimination (Artikel 2), give adgang til information (Artikel 17), respektere børns meninger (Artikel 12) og beskytte mod skadeligt arbejde (Artikel 32).”

Samtidig fortsatte arbejdet med at udvikle uddannelsesprogrammet til mentorerne, og i 2024 er det forventningen, at de første 25 mentorer bliver uddannet.

Begivenheder og nye samarbejder i 2023

FN's særlige rapportør på besøg

I februar kunne vi byde FN's særlige rapportør for oprindelige folks rettigheder, José Francisco Calí Tzay, velkommen hos UNICEF i Grønland som led i hans officielle besøg i Danmark og Grønland.

UNICEF i Grønland er taknemmelige for, at den særlige rapportør blandt andet satte fokus på børn og unges vilkår i Grønland og Danmark. Og vi er glade for, at han tog sig tid til at mødes med os og andre organisationer – og ikke mindst med børn fra NAKUUSA's børneråd Meeqqat Isummorsorfii.

IGASA – sund mad og børns rettigheder

I anledning af den første nationale IGASA-dag gik børn fra 37 klasser på 14 skoler i hele landet den 10. maj i køkkenet og lavede lækker og sund mad sammen. IGASA er en workshop for børn på mellemtrinnet, hvor der er fokus på madlavning, fællesskab, sundhed og børns rettigheder.

IGASA er et samarbejde mellem Paarisa og UNICEF i Grønland. Brugseni, KNI, Pisiffik og Royal Greenland sponsorerede dagen og donerede råvarer og fisk.

30 år med FN's Børnekonvention

Den 11. maj 2023 var det præcis 30 år siden, at Grønland tiltrådte FN's konvention om Barnets Rettigheder. Flere Naalakkersuisut, borgmestre, medlemmer af Inatsisartut og repræsentanter for landets myndigheder og børneorganisationer var mødt op, da UNICEF markerede den vigtige årsdag.

"Alle, der er her i dag, lad os love hinanden, at vi vil lytte til børn og sikre, at de er med i beslutningerne, og lad os love hinanden, at vi vil have, at børn skal vokse op i trykthed. Det er det mindste, vi kan gøre," sagde formanden for Naalakkersuisut, Múte B. Egede, i sin velkomsttale.

Senere dagen fremlagde UNICEF i Grønland en plan for, hvordan børnene kan inddrages i politiske beslutnin-

ger, der har betydning for dem og deres liv, ved hjælp af NAKUUSA's Meeqqat Isummorsorfii.

[Se planen her](#)

Dagen blev rundet af med en debat mellem daværende Naalakkersuisoq Mimi Karlsen, borgmester Ane Hansen, borgmester Avaaraq S. Olsen, medlem af kommunalbestyrelsen i Qeqqata Kommunia Evelyn Mølgaard, børnetalsmand Aviája Egede Lyng og Inatsisartut-medlemmerne Eqaluk Høegh og Bjørk L. Kristensen. De diskuterede bl.a., hvordan vi beskytter børn mod fysiske og psykiske krænkelse, og hvordan vi sikrer, at børnene får den hjælp, de beder om.

[Se filmen "30 år med Børnekonventionen" her](#)

Håndboldforbundet støtter børns rettigheder

I UNICEF i Grønland var vi – ligesom resten af Grønland – meget stolte af kvindelandsholdet i håndbold, der viste os fantastisk håndbold, spændende kampe og ægte spilleglæde. Og vi var utroligt stolte af, at landsholdet – med UNICEF's logo på trøjerne – var med til at sætte fokus på børns vilkår og rettigheder.

I 2023 indgik Timersoqatigiiffiit Assammik Arsartartut Kattuffiat TAAK og UNICEF i Grønland således en aftale, der betyder, at de grønlandske håndboldlandshold vil være med til at synliggøre børns rettigheder – og at landsholdsspillerne vil være rollemodeller for børn og unge.

Samarbejde med Grønlands Politi

På UNICEF's kontor i Nuuk var der også glæde over et nye samarbejde med Grønlands Politi. I maj 2023 kunne generalsekretær i UNICEF Danmark, Susanne Dahl, og politidirektør Bjørn Tegner Bay således underskrive en aftale, der betyder, at Politiet vil bidrage til at udbrede kendskabet til børns rettigheder. UNICEF vil samtidig understøtte politiets forebyggende arbejde og uddannelse af kommende politibetjente.

Børnene fejret i hele landet

Den 1. juni er det Børnenes Dag. Igen i år blev det fejret i hele Grønland med det festlige og farverige Color Run, og UNICEF og NAKUUSA satte igen i år fokus på gode venskaber.

I Nuuk åbnede Nuuk Center dørene for fejringen af Børnenes Dag, som Lokaludvalget i Nuuk, Pisiffik A/S og Nuuk Offset sponsorerede. Borgmester Avaaraq S. Olsen bød børnene velkommen, og Foreningen Grønlandske Børn, Nuuk Gymnastik, TAAK, KAK, Grønlands Politi, Kommuneqarfik Sermersooq og Foreningen Tamattaasa var med at gøre det til en festlig dag for børnene.

Debat: Hvordan sikrer vi anbragte børns rettigheder

På årets Folkemøde på Bornholm var UNICEF blandt andet vært for en debat om anbringelser af grønlandske børn i Danmark. Her diskuterede et panel, hvordan disse børns rettigheder sikres i mødet med danske system.

I panelet deltog folketingsmedlem Aaja Chemnitz, tidligere direktør for Nordatlantisk Hus & Det Grønlandske Hus i Odense Nauja Bianco, Københavns socialborgmester Karina Vestergård Madsen, generalsekretær i Foreningen Grønlandske Børn, Puk Draiby, tidligere programchef for UNICEF i Grønland Maliina Abelsen og generalsekretær for Brobyggerne Özlem Cekic.

Vi skal lytte til børnene

I anledning af World Childrens Day den 20. november havde UNICEF i Grønland inviteret Aki-Mathilda Høegh-Dam, 17-årige Maya-Natuk og generalsekretær Puk Draiby fra foreningen Grønlandske Børn til en debat om, hvordan vi bliver bedre til at inddrage børn i beslutninger, der handler om dem.

“Man taler om at lytte til børnene og at inddrage børnene. Hvorfor taler vi ikke om at samarbejde med børnene?” spurgte Maya-Natuk.

“Som folkevalgt politiker lytter jeg til de mennesker, jeg repræsenterer. Jeg er deres mikrofon. På samme måde skal vi være børnenes mikrofon. Det er ikke fordi, vi skal bede børn om at udføre de voksnes arbejde og udforme paragrafferne i loven. Men det er dem, der har erfaringerne og visionerne for, at vi som voksne kan lave den rette lovgivning. Derfor skal vi lytte til deres oplevelser, deres virkelighed og deres drømme,” sagde Aki-Mathilda Høegh-Dam.

Daværende programchef i UNICEF i Grønland Maliina Abelsen fremhævede, at der i Grønland er en stigende vilje fra politisk side til at lytte til børnene. Men Grønland kan blive endnu bedre til at inddrage børnene, understregede hun:

“Vi har i Grønland chancen for at blive et af verdens bedste lande til børneinddragelse, hvis Naalakkersuisut gør alvor af ambitionen om at voksne skal lytte mere til, hvad børn siger, at NAKUUSA's MI skal styrkes, og at der skal udarbejdes en lovgivning, som skal sikre inddragelse af børn,” sagde Maliina Abelsen.

”

*Man taler om at lytte til børnene og at inddrage børnene.
Hvorfor taler vi ikke om at samarbejde med børnene?”*

– Maya-Natuk.

”

*Vi har i Grønland chancen for at blive et af verdens bedste lande til børneinddragelse, hvis Naalakkersuisut gør alvor af ambitionen om at voksne skal lytte mere til, hvad børn siger, at NAKUUSA's MI skal styrkes, og at der skal udarbejdes en lovgivning, som skal sikre inddragelse af børn” – **Maliina Abelsen.***